

אשרי האיש

החסידות בדרך רבוה"ק זיע"א

בעזרת ה' נעשה ונצליח

יום ו' ערש"ק ב"ב תמוז תשפ"א

פרשת פינחס

גליון ת"צ

שנה עשירית

מפי ספרים וסופרים

הקרבה עצמית

מנע מזוממי רעת המלך לבצע את פעולתם, במהירות רבה. שומר הראש חשב לעצמו, בוודאי כשנגיע למשכן בית המלך מחכה לי מסיבה תגמול יאה וחיים מאושרים... עבר חודש, עברו חודשיים וכלום לא קרה. ניסה השומר ברמזים להזכיר להמלך וזה כאילו לא הבין... עד שהשומר אור אומץ ואמר להמלך: "אני חייב לשתף אותך בהרגשה שיש לי... כמה אני פחות טוב מהמנקה שלך?! לו עשית מסיבה ונתת לו סכום נאה, ואילו אני הצלתי אותך משני שודדים ולי לא נתת דבר. היתכן?!"

ענה לו המלך: "יקירי, זה התפקיד שלך!. לכך הוכשרת ונועדת, בשביל זה אתה מקבל משכורת. ואילו אותו נער, זה היה לפלא איך מסר את נפשו למעני שהוא לא היה חייב ולמרות שאיננו מוכשר למצבים הללו - עשה הוא מעל המוטל עליו. ואילו אתה עשית את המוטל עליך, לכן אין אתה ראוי ליחס מיוחד!..."

כן הוא הנמשל: כך קרה בדיוק עם פנחס שנאמר: "ויקם מתוך העדה", מהי עדה? קם מעדת סנהדרין שפנחס היה שופט בתוך עדת סנהדרין ומסר את נפשו על קידוש ה' לקנאות את קנאתו בתפקיד שלא מוטל עליו ושלא הוכשר בשבילו, מה לו להתעסק עם עבריינים?! יכול היה הוא לומר: "בשביל זה יש שופטים ושוטרים שיטפלו במצבים אלו..."

אלא זה היה פלא שעשה פנחס מעל המוטל עליו ולכן אמר ה': "הנני נותן לו את בריתי שלום".

"פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן" פינחס לא נקרא כהן כיוון שנוכח לפני שחילקו הכהונה, אך אחרי קנאתו את קנאת ה' זכה להיות כהן שנאמר הנני נותן לו את בריתי שלום. זאת בזכות מסירות הנפש של פנחס שלא פחד שיהרג בידי שבט שמעון כי ידוע שבט שמעון מוציאים לפועל כמו בנקמה בשכם במעשה דינה בת יעקב. ועוד נאמר לשבחו של פנחס, שלא ידע שמלאך ה' יעזור לו.

מובא במדרש תנחומא שנים עשר ניסים שקרו לפנחס: הרומח לא נשבר בבטנם של זמרי וזבדי בת צור. הוא העלה אותם למעלה כמו דבר קל שמעלים ביד לאוויר, שזה דורש המון כוח. בנוסף, לא פרחו נשמתם מיד, כדי שפנחס לא יטמא למות.

כמו כן, לא טפסו טיפות של דם מבטנם שלא יטמאו את פנחס הכהן. הוא תלה אותם על ענף עץ והענף לא נשבר. גם נוסף ארע לו כאשר כל שבט שמעון רצה לפגוע בפנחס והמלאך עצר אותם. כל זה ועוד עשה הקב"ה בשביל פנחס שחשב על שמו יתברך...

משל למה הדבר דומה: למלך עשיר גדול שהלך עם המשרת - מנקה חדרים בביתו לביקור בעיירה סמוכה. והנה בדרך תקף אותם שודד. הנער נחלץ להגן על המלך במסירות נפש גדולה. כגמול נתן לו המלך מכיסו הפרטי סכום של מיליון דולר ושיבא אותו במסיבה גדולה שערך לכבודו.

לאחר מספר חודשים נשנה הדבר אך הפעם היה הותקף המלך כאשר שומר ראשו האישי מהמובחרים של צבא מלכות המלך. שומר הראש

אמרות טהורות

אמרות קודש מרבותינו הק' מאלכסנדר

בפרשה זו יש את כל הקרבנות המוספים מכל המועדים

פ' פנחס. הרבי ר' בונים מפרשיסחא זי"ע היה שמח מאוד בפרשה זו, משום שיש בה כל הקרבנות המוספים מכל המועדים, היינו כי הקריאה בפרשה זו פועלת זריזות והתחדשות לדורות, להיעשות כלי מוכשר לקבל אורות כל המועדים בבוא עתם. (כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א)

ההבדל בין משה רבינו ע"ה ליהושע

ונתת מהודך עליו (כ"ז, ב).

ודרשו מהודך ולא כל הודך זקנים שבאותו הדור אמרו פני משה כפני חמה ופני יהושע כפני לבנה. ודקדק כ"ק מרן אדמו"ר זצלה"ה למה אמרו כן דווקא הזקנים, הלא גם הצעירים זכרו את משה, ואמר רבינו זי"ע דאיתא הפ' פני משה כפני חמה ופני יהושע כפני לבנה דמשרע"ה השפיע להדור מצד עצמו כאור החמה שאורה הוא מעצמותה, אבל יהושע כל השפעתו השפיע מכוחו של משה כאור הלבנה שכל כוחה שמקבלת אורה מהחמה. ולכן הצעירים שלא זכרו את משרע"ה בכל ימי הנהגתו המה לא הבחינו ב"כ בזה שכל השפעתו של יהושע הוא מכוחו של משה, משא"כ הזקנים הם הבחינו בכל דבר ודבר שזה מכח משרע"ה. (תפארת שמואל-מאורן של ישראל)

ע"י טהרת המחשבה זוכה האדם להתקרב לקדושה העליונה

ויכפר על בני ישראל.

נאמר 'ויכפר' ולא נאמר 'לכפר', לרמז בכל מקום ובכל זמן שיתבונן האדם במעשיו וירצה לטהר עצמו במחשבה, ואז יעמדו לו זכות פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן ויסייע לו לטהר עצמו ולהתקרב אל הקדושה, וזה שא"א אשרי תבחר ותקרב ישכון חצריך נשבעה בטוב ביתך קדוש היכלך, שזוכה ע"י טהרת המחשבה להתקרב לקדושה עליונה. (תפארת שמואל)

היחוס שהיה לפנחס הוא היה מצד עצמו

לכן אמור הנני נותן לו את בריתי שלום (כ"ה, י"ב).

איתא באוה"ח הק' שהכוונה שיתן לו בכהונה מחדש כדרך שנתנה לאהרן הגם שאביו ואחיו לא היו כהנים, עכ"ד הק'. ר"ל שייחוס הכהונה שהיה לפנחס היה יחוס עצמו, כאילו התחילה הכהונה ממנו עצמו. וזהו הפירוש יבא הכתוב ויחוסו אחר אהרן, היינו להורות שהיחוס שלו הוא מצד עצמו, כמו אהרן, ולא היה לו התכונות של אבי אמו כלל.

והענין הוא, כי מי ששומר ברית קודש זוכה לבחי' חכמה, וחכמת אדם תאיר פניו (קהלת ח, א') שזוכה לבחי' אור פנים, ואור הפנים ממתיקו (עיין ע"ח שער לא פרק ה), ומתקן תכונותיו לתכונות יותר מועילות, כפי שנראה לצד ההיפך, אשר זמרי בן סלוא שהיה שבט נשיא מישראל בא מפגם הברית לעבודה זרה, ולפיכך פינחס שהיה מתקן ברית קודש ע"י הריגת זמרי, ביטל התכונה של ע"ז שהיה לו מתכונות אבי אמו, וזכה ליחוס חדש מצד עצמו, כדוגמת אהרן הכהן שזכה לכהונה הגם שאביו ואחיו לא היו כהנים. (אמרי מנחם)

'בקנאו את קנאתי-רק קנאת ה' צבאי'

בקנאו את קנאתי. פירש"י ז"ל: בקצפו הקצף שהיה לי לקצוף. היינו שקינא רק קנאת ה' צב-אות, ולא קנאת עצמו בשום נדנדוד צד, ואף לא לקבל שכר בעוה"ב, כי מסר נפשו ממש, כי היה סברא לומר שדין זה הוא רק לקנאין. (ישמח ישראל)

ווארט

ראיית פני הצדיקים וסגולותיה

יפקוד ה' אלוקי הרוחות לכל בשר איש על העדה, אשר יצא לפנייהם ואשר יבוא לפנייהם ואשר יוציאם ואשר יביאם וגו' (כ"ז, ט"ז-י"ז). ונראה לבאר בס"ד על הא דכתיב "והנה נא ידעתי כי איש אלוקים קדוש עובר לעיני תמיד" (מלכים ב' ד', ט'), וכבר הקשו בגמ' מנא ידעה, וראיתי בספר אך פרי תבואה שכתב דבר נכון, שכל דבר שבקדושה עושה רושם בלב ולא ימוש מזכרונו, והכי נמי אם ראה אדם צורת צדיק מתרשם זכרונו במחשבתו, ועי"ז נתעורר לילך באורחותיו. והיינו דכתיב "והנה ידעתי כי איש אלוקים קדוש" ומפרש הכתוב מנא ידעה משום ד"עובר לעיני תמיד" בצורתו לנגד עינינו. עכדפ"ח. ובהו יתבאר הכתוב הנ"ל, דמשה התפלל שהשי"ת יפקוד איש על העדה, אשר בכל עת לא ימוש זכרונו מנגד עיניהם, ע"ד איש אלוקים קדוש עובר לעיני תמיד, והיינו דכתיב "אשר יצא לפנייהם ואשר יבוא לפנייהם". וזהו שארז"ל אשר יוציאם ואשר יביאם בזכויותיו (רש"י מהספרי), דע"י שיראו כיצד עוסק במצות ובמעש"ט, זכרון דברים אלו לא ימוש מזכרונו תמיד.

(ערוגת הבושם)

מרגניתא דיצחק פנינים בסדר פסוקי פרשת השבוע

לע"ז הרה"ח ר' יצחק
בן הרה"ח ר' משה אריה צ"ל
נלביע ר' סיון תשע"ד

אביו שלשלת היחוס והקדושה ובין אבי אמו שפיטם עגלים לעבודה זרה, והשבטים היו מבזים אותו על כך, אבל זו היתה מעלתו שהיה יכול להתחבר אל הצד השני ולהעלות אותו.

(תולדות יעקב יוסף)

לכן הנני נותן לו את בריתי שלום (כ"ה, י"ב). "שלום" - וי"ו קטועה. פ"י שבמקום שהוצרך שם פנחס לקנאות היה השלום שבור וקטוע. ופנחס עשהו שלם. (ר' שלום רפאל הירש - מאורה של תורה)

השיב את חמתי (כ"ה, י"א). כונת הודעת דבר זה אולי שבא לומר לו שלא יחשוב שה' השיב את חמתו בלא אמצעות זכות אשר כפה מזת הדין, ויצא מזה שיחשבו משה כי ה' מתנהג בסדר זה, לכן הודיע ה' כי פנחס הוא שהיה סיבה להשיב חמה, והוא אומרו השיב את חמתי כלומר שלא מעצמה שבה.

בקנאו את קנאתי בתוכם (כ"ה, י"א). על ידי זה שקינא פנחס את קנאת ה' והרג את זמרי, החדיר ללב כל ישראל - "בתוכם" - את מידת הקנאות, שלא יוכלו לסבול בקרבם עוברי עבירה. (בשם הרה"ק מקוצק צ"ל, וכן כ' בשפת אמת)

בקנאו את קנאתי בתוכם (כ"ה, י"א). אע"פ שהוא היה כה עז וחריף, מקנא קנאת ה', בכל זאת נשאר "בתוכם" - מעורב עם כל ישראל ולא התבדל מהם. (הרה"ק מהר"י מוורקא ז"ע)

"והקרבתם אשה עולה לה". ומסבירים את הפסוק באופן הבא: אם הקרבתם נעשית ב"אשה" - באש של התלהבות, אזי הריחי "עולה לה" - ה' יתברך מתעלה על-ידה, כפי שאמר הכתוב: "ימלא ה' כל משאלותיך" - היינו, שתמלא את כל משאלותיך ורצונותיך בה, בכוונה להגדיל ולהאדיר את כבודו בעולם...

לכן אמור הנני נותן לו את בריתי שלום (כ"ה י"ב). ראוי להתבונן מפני מה זכה פנחס, מה שלא זכה משה רבינו, שנאמר בו לולי משה בחירו עמד בפרץ לפניו להשיב חמתו מהשחית, ולא פעם אחת עשה כמעשה פנחס אלא פעמים רבות הציל את בני ישראל והשיב חמת ה' מעליהם, בעגל ובמרגלים ועוד, ולא הובטח בברית שלום כמו שהובטח פנחס. וההסבר בזה, על פי משל לאדם שהיו עליו הרבה בעלי חובות, ולא היה לו מה לשלם, ובכל עת שהיו באים אליו בעלי חובות לתבוע חובם, היה בא חבר אחד שהיה אוהבו, והיה משפיע עליהם שיאריכו את זמן הפירעון, והיה דוחה אותם מחודש לחודש. והנה לאיש הזה היה עוד אוהב אחר, ואותו אוהב בראותו את בעלי החובות שדוחקים אותו ואין לו מה לשלם להם, עמד ונתפטר עמם שיקחו רק כעשרים אחוז מההלוואה, כיון שעדיף מעט מאשר לא כלום, והוא עצמו שילם לכולם וקרע את שטרי החובות. בראות הלווה שהחוב נפרע כליל, הודה לו מקרב לב ובירך אותו בכל הברכות שבתורה. בנו של הלווה שישב לידו שאל את אביו, למה לידיך הראשון לא הודית ובירכת אותו כל כך, ואילו את הידיד השני ברכת הרבה? השיב לו האב, כיון שהראשון אמנם דחה את החוב שוב ושוב, אבל חוב נשאר חוב. אבל השני פטר אותו לגמרי מן החוב וקרע את כל שטרי החוב. והנמשל: כמעשה העגל באה מדת הדין לנגוש את ישראל, בא משה רבינו ודחה אותה ונאמר שם "וינחם ה' על הרעה אשר דיבר לעשות לעמו", כלומר שמנע נגישת החוב מעליהם אבל לא ביטלה לגמרי, וכמו שכתוב (שמות ל"ב ל"ד) וביום פקדתי ופקדתי עליהם חטאתם ונדחה החוב לזמן אחר, וכמו שנאמר ואולם חי אני וכו' אם יראה איש באנשים האלה... מה שאין כן פנחס שסילק את החוב לגמרי, לכן נאמר לו "הנני נותן לו את בריתי שלום". (בשם המגיד הק' מדובנא ז"ע)

ונתת מהודך עליו למען ישמעו כל עדת בני ישראל. והנה יש מיני צדיקים גבוהים ורמים הדבקים בה' תמיד ואינם יכולים ליפרד רגע ולהזדקק לבריות לעסוק ולפקוח בצרכיהם, ויש מיני צדיקים הגם שדבוקים בה' ועובדים אותו אפילו הכא לפעמים יורדים ממדרגתם ומדברים עם בני אדם הפחותים מהם כדי להעלות אותם ולקשרם ג"כ בהשם ועבודתו ואפילו בני אדם סוחרים אשר אין עבודתם תדיר לה' ע"י חיבורם עם הצדיקים מתנטלים ומתנשאים קודש לה'. והנה משה רבינו ע"ה הוא היה אור הבהיר מסטרא דנצח שפירוש נצחית שהיה דבוק בה' תמיד ולא יכול להפרד אפי' רגע להתחבר עם ישראל, כאשר יבאו אל ארץ כנען, שמלת כנען מורה על לשון סוחרים כמו וחגור נתנה לכנעני, הוא ענין בני אדם הנוסעים מענין לענין פעם עובדים ה' ופעם עוסקים בצרכי עצמם ואז לא היה יכול משה רבינו ע"ה להתחבר עמם. משא"כ יהושע שהיה קטן ממנו במדרגה, היה יכול ליכנס לארץ כנען ולנטלם ולנשאם עמו וזה בא מבחינת הוד כי מודים מכלל דפליגי ויש שם איזה אחיזה אפילו למי שהוא במדרגה קטנה. וזהו ונתת מהודך עליו ואז ישמעו כל עדת בני ישראל. (עבודת ישראל)

פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן השיב את חמתי מעל בני ישראל. במדרש רבה (כ"א, א') בדין הוא שואל שכרו. ונראה לפרש דהנה הקב"ה אין משלם שכר בעוה"ז כי פן יקלקל דרכיו וישמן ישורון ויבעט, אלא הז"ל אמרו (אבות פ"ה מ"ח) המזכה את הרבים אין חטא בא על ידו, ופנחס קידש שם שמים ברבים וזיכה רבים, ויוכל להנתן לו שכרו מיד ובטוח בו שלא יקלקל דרכיו. והיינו פנחס בן אלעזר השיב את חמתי בקנאו את קנאתי בתוכם דייקא, ולכן בדין הוא שיטול שכרו מיד וק"ל. עוד נ"ל דידוע דשכר מצוה בהאי עלמא ליכא (קידושין ט'): והסברא דשכירות אינה משתלמת אלא לבסוף (ב"מ סה.), לפי שהצדיק אינו נגמר מלאכתו עדיין דבכל רגע מבקש לרדוף אחר מצוה אחרת, וא"כ מאחר שמלאכתו אינו נגמר בעוה"ז, ע"כ אינו מבקש שכר בעוה"ז, דשכירות אינה משתלמת אלא לבסוף, אמנם הרשע שסובר בדעתו שבכל עת הוא נגמר, דבכל מצוה שעושה סבר שעשה לפנים משורת הדין, ע"כ מבקש שכרו בעוה"ז. אמנם כאן פנחס שקינא קנאת ה' ובודאי ביקש שמצוה כזו לא יבוא עוד לידו, וא"כ סוף המצוה הוא, ע"כ בדין הוא שיטול שכרו מיד ששכירות משלמת לבסוף וק"ל. (תורת משה)

וביום השבת שני כבשים. אמרו ז"ל (ילקוט ח"א רס"א) כל ענייני שבת שתיים שתיים, י"ל כי אמרו הז"ל (ב"ר י"א, ח) שאמרה שבת לכולם נתת בו זוג בו, כנסת ישראל יהיה בן זוגך, וכל זה מרומז בשם הוי"ה במילוי ה' (וי"ד ק"ה ו' ק"ה). גימטריא "בן" שהוא הוי"ה כפולה, מורה על התחברות קודשא בריך הוא ושכינתיה, וביחוד ביום השבת, ומורה על יום שכולו שבת שיהיה ה' אחד ושמו אחד.

תולע משפחת התולעי. הנה בכאן יש שינוי מבכל המשפחות, שבכולם כתיב בלמ"ד, לראובן' לשמעון', וכאן בלא למ"ד - הלא דבר הוא, כי לית מלה או אות באוריייתא וכו'. עוד יש בכאן שינוי בתורה, כי יתלעי כתיב חסר וא"ו, ויתולעי - כתי' מלא בוא"ו, ובודאי יש דברים בגו. ויש לבאר בזה דרך רמז, על דרך שכתוב במ"א על מה שאומרים 'נותן התורה' לשון הווה, והלא התורה כבר ניתנה בסניי, ומהראוי לומר 'נתן התורה' לשון עבר. ותיריך משום דבכל יום ובכל עת, הקב"ה ממציא חידושים בתורה, ולכך אומרים 'נותן' לשון הווה, שהוא דבר ההווה תמיד, ע"כ ע"ש. וזה יש לומר שהרמז כאן כי 'תלע' בלא וא"ו גימטריא 'נתן', ובא"ו גימטריא 'נותן', והוא שרמז תלע - אף שכבר 'נתן' התורה, עם כל זה משפחת התולעי היינו שנתרבה ונפרה תמיד חידושי התורה, ולכן נעשה תולע בוא"ו, שהוא נותן לשון הווה.

(דגל מחנה אפרים)

לכן הנני נותן לו את בריתי שלום (כ"ה, י"ב). פנחס היה הממוצע בין

מעשי צדיקים

הקב"ה ישלם לו על טרחתו בזהב רב

והוליקו החוצה, כאשר באו העירה הוא הוריד את המטפחת, והם נדברו להיפגש למחרת באותו הזמן ובאותו המקום כפי שנפגשו בפעם הראשונה. כך חלפו ימים ושבעות, עד שפעם אחת הגיע האופה למקום המפגש, ולא מצא את בעל הבית, הוא המתין זמן מה וכאשר הלך לא הגיע, חזר לביתו, גם למחרת וביום שלאחר מכן לא הגיע בעל הבית למקום המפגש, כנראה קרה לו משהו, חשב האופה, הרי לא סיימנו את העבודה, אך היכן אחפש אותו? הרי איני יודע לא את שמו ולא היכן ביתו, אך זה מקרה אבוד, בלית ברירה שב האופה לביתו וחזר לעבוד במאפיה, אומנם הוא הצליח בזמן קצר לחסוך קצת כסף, ויחד עם מטבעות הזהב המונחים אי שם במרתף לזכותו, היה מצבו טוב למדי, אבל עם כל זה הוא לא הגיע עדיין לבריה של זהב, הוא נזכר בברכת הרב, אך חשב כנראה שזה לא מגיע לי. מספר ימים לאחר מכן כאשר התהלך האופה בשוק, שמע כרוז קורא ומכריז כי בית מסוים בקצה העיר יימכר על פי מכרז, מכיוון שבעליו מתו ללא יורשים או צוואה, כששמע את דברי הכרוז, העלה האופה בדעתו כי יתכן שמדובר בבית בו הוא עבד, הוא החליט לנסות את מזלו לקנות את הבית, ומאחר ולא היו קופצים רבים, הצליח לקנותו בזול, ושילם דמי קדימה ואילו את השאר כיסה ממכירת המאפיה.

הוא קיבל את המפתחות של הבית על מנת להיכנס ולהתגורר בו, איך שנכנס לבית סגר את הדלת מבפנים, ופנה לעבר המרתף בנישימה עצורה, כשנכנס גילה שכל האוצר היה מונח שם כפי שהניחוהו ביום האחרון של עבודתו, האופה הבין שבעירו לא יוכל להיראות כאדם שהתעשר בן לילה, לכן הפיץ שמועה בין מכריו שיש לו דוד עשיר השוכן בנים באיסטמבול שבטורקיה, אשר ביקשו שיבוא לעזור לו בניהול עסקיו, אכן הוא עבר לאיסטמבול והעביר לשם גם את רכושו, שם בנה לעצמו ארמון מפואר והחל לשווק לעצמו מראה של אפנדי אמיד סוחר ביהלומים, עם הזמן נהיה קרוב למלכות ואחד מאנשי ההשפעה בחצר המלוכה.

האופה לשעבר לא שכח שכל עושרו בא לו על ידי ברכתו של הרב, הוא קיווה שתהיה לו הזדמנות לגמול לרב כראוי לו, רב צמח צרפתי שאף תמיד להתייחד עם השכינה בכותל המערבי בירושלים עיר הקודש, בערוב ימיו הוא החליט לעלות לארץ ישראל ולחיות את שארית חייו בארץ האבות, כאשר סיפר על תכניתו לראשי הקהילה דאגו לו להוצאות הדרך ולמלווה אשר ישמש אותו, הם גם שלחו מכתבים לראשי הקהילות אשר רבם האהוב יעבור בהן בדרכו לירושלים, שיקבלו אותו שם בכבוד הראוי לו, וכך הגיע הרב מטוניס לאיסטמבול, שם הוא התקבל בכבוד גדול וראש הקהילה הפציר בו להיות אורחו ככל שירצה, הרב צמח התעניין אצל ראשי הקהל אם יוכל להועיל לקהילה באיזו צורה שהיא? ראש הקהילה נאנח עמוקות וענה: הקהילה נמצאת כרגע במצב קשה בגלל גזירות קשות שגזרה המלכות, האחד והיחיד שיוכל לעזור לנו בנושא זה, הוא אפנדי עשיר שיש לו השפעה גדולה בחצר המלכות, משלחת של ראשי הקהילה צריכה מחר להיפגש איתו כדי לבקשו שישתמש בכוח ההשפעה שלו לצורך הקהילה, אך הם מודאגים כיוון שזו הפגישה הראשונה איתו ואין לדעת אם אפשר לתלות בו תקוות, לכן אם הרב החשוב יצטרף למשלחת, זכותו וודאי תעמוד להם.

הרב צמח הסכים בחפץ לב, כאשר נכנסה המשלחת לבית האפנדי, הוא קם בזריזות ובא לקראת הרב, נטל את שתי ידיו ונישקם ביראת הכבוד, ניכר היה עליו שהוא נרגש מאד מהפגישה, דבר שעורר פליאה אצל כל חברי המשלחת והרב צמח במיוחד, האפנדי חזר למקומו וביקש את כולם לשבת, ואמר אני מוכן לשמוע את בקשתכם, ראש הקהל תיאר באוזני האפנדי את מצבה הקשה של הקהילה, וביקשו להשתדל אצל המלך להקל על מצבם, אני נתן לך הבטחה שלא אנוח ולא אשקוט עד שאמלא את בקשתכם, ענה להם האפנדי.

עכשיו אבקש מחילה מכבודכם ותנו לי לדבר מספר מילים עם האורח מטוניס, הוא ביקש מהרב להיכנס עימו לחדר, ושם אמר לו בארבע עיניים: הרב מתפלא מדוע אני כל כך נרגש ממפגשינו, הרב זוכר בסיפור שקרה לפני מספר שנים בטוניס, שחי אופה עני מול ביתו של הרב, פעם באמצע הלילה היה הרב זקוק לגפרורים וכו' ובכן האופה והוא זה אני. רק עכשיו תפס הרב עם מי הוא מדבר, הם המשיכו לשוחח עוד זמן מה, וכשנפרדו ביקש האפנדי מהרב ברכה שהצלחה תמשיך להאיר לו פנים, ראה נא ידידי ענה לו הרב, היות והקב"ה לא נשאר חייב, הרי שבזכות שהארת בית יהודי כדי שיוכל ללמוד תורה, האיר הקב"ה את מזלך, ואם תמשיך לעזור ליהודים, הקב"ה יעזור לך גם להבא בברכה ובהצלחה. האפנדי נתן לו את הבטחתו מכל הלב.

בטוניס חי פעם רב צדיק גדול שזכה להערכה רבה, לא רק מצד היהודים אלא גם אצל הערבים, שמו היה הרב צמח צרפתי זצ"ל, הוא היה נוהג לקום באמצע הלילה לתיקון חצות, ולאחר שהיה מבכה את החורבן ואת גלות השכינה, היה נוהג לשבת וללמוד תורה עד עלות השחר בהתמדה ובשמחה גדולה. פעם אחת כאשר קם באמצע הלילה כמנהגו. לא מצא גפרור כדי להדליק את מנורת הנפט שלו. הוא הצטער על שיהיה להתבטל מלימוד התורה, אך מיד נזכר כי בשכנותו נמצאת מאפיה ושם יוכל מן הסתם למצוא אש, הרב לא התעצל והלך אל השכן הערבי ודפק על דלתו, האופה ישן באותה שעה שינה עמוקה, הוא התעורר לשמע הדפיקות על הדלת, הוא קם ממיטתו ובהוסר רצון ניגש לדלת ושאל מי הדופק? "השכן הרב צמח", ענה הרב, האופה הסיר את הבריה ופתח את הדלת, סלח לי על הטרחה התנצל לפניו הרב, נשארתי ללא גפרורים ואני זקוק לאש כדי להעלות אור במנורה, הגחלים בתנור עוד רחשו, האופה הדליק נר ונתן לרב שהודה לו, ופנה לשווק לביתו, אך בדרך כיבתה הרוח את האש, ככל שהיה זה לא נעים לשווק ולהעיר את האופה שנית, החליט הרב שבשביל מצוות תלמוד תורה ראוי להשפיל את כבודו, חזר הרב אל בית האופה ודפק בדלתו שנית, האופה יצא גם הפעם ממיטתו ופתח את הדלת, שוב התנצל הרב על ההפרעה אך האופה ניגש לתנור ללא אומר ודברים, והגיש לרב נר דולק, הרב הודה לו ואיחל לו לילה טוב ושב לביתו, אך בטרם נכנס לביתו, שוב גברה הרוח על האש.

עתה הבין כבר הרב כי יש כאן מעשה שטן הרוצה למונעו ממצוות תלמוד תורה, דן הרב קל וחומר בעצמו, אם היצר הרע לא מתעצל מלעשות את תפקידו, אני על אחת כמה וכמה, אלא מאי הגוי יגדף אותי, שומה עלי לקבל זאת באהבה ובלבד שלא לבטל תורה. הפעם איבד האופה את סבלנותו ונתן לרב לדפוק הרבה זמן, לאחר מכן קם ממיטתו זועף ופתח את הדלת, והחל גוער ברב על שזו הפעם השלישית הוא מפריעו משנתו, הוא אף הראה לו את הבריה הכבד אשר צריך להסיר כדי לפתוח לו את הדלת, הרב התנצל על ההטרדה, וברכו שהקב"ה ישלם לו על טרחתו בזהב רב שישקול יותר מהבריה הכבד, ברכתו של הרב הרגיע את האופה שכמו כל הערבים גם הוא העריך את ברכת הרב, ידוע היה לכולם שברכת הצדיק אינה חוזרת ריקם, האופה אמר, אלך בעצמי להדליק את מנורת הרב, לבש האופה את מעילו נטל איתו נר דולק ובסוככו עליו בעזרת מעילו, הצליח להגיע עם האור לבית הרב להדליק את המנורה.

האופה שב לביתו לישון והרב שקע בלימודו, האופה האמין שברכת הרב תתקיים, אך הנה חולף יום ועוד יום ולא קורה מאומה, הוא ממשיך לעבוד קשה ולהזיע על יד התנור, מן הסתם אינני ראוי לברכה אמר לעצמו האופה והסיח דעתו מן הענין. פעם כאשר יצא לשוק להתאווור ולשאוף אויר צח, נפגש באדם לא מוכר אשר שאלו, אולי אתה מחפש איזו עבודה? השיב לו האופה לא, יש לי מאפיה שמעסיקה אותי, ולמרות שאינני עשיר אני מרוצה. אמר לו הזר: אני רואה שהנך אדם הגון ואני זקוק לאחד כזה לעסק שלי, אני מוכן לתת לך פי ממה שאתה מרוויח מהמאפיה, בכדי שתעבוד אצלי כמה חודשים, זה תלוי אם אוכל למצוא מחליף למשך התקופה שאעבוד אצלך, ענה האופה, הציע הזר: בוא ניפגש במקום זה מחר לאחר זריחת החמה ואז תיתן לי תשובה. למחרת כאשר הגיע האופה בזמן הנקוב, המתין לו כבר הזר, והאופה הביע את הסכמתו לקבל את העבודה, הזר הוביל את האופה דרך רחובותיה וסמטאותיה הדרומיים של העיר, עד שהגיעו לסמטה צדדית, כאן פנה אליו הזר ואמר: עכשיו אאלץ לכסות את עיניך מאחר שאנו צריכים לעבור בדרך נסתרת, אז שלף ממחטה מכיסו וקשר אותה לעיניו, וכך הם המשיכו להסתובב במשך זמן מה עד אשר עצרו ליד בית, הם ירדו מספר מדרגות, והזר פתח כמה מעולים והסיט דלת חלודה בקול הריקה צורמת, הנה הגענו אמר הזר בהסירו את המטפחת מעל עיני האופה.

לעיני האופה נתגלה מרתף מואר, על שולחן ארוך היו פזורות שקיות מלאות מטבעות זהב ויהלומים, אשר דמו לאוצרות מלכים, עבודתך היא לצבור את המטבעות והאבנים הטובות לערמות, למיננם לפי גודלם, ואז לסופרם ולערוך רישום מדויק ולארז אותם בשקיות כפי שאראה לך, העבודה מצאה חן בעיני האופה, הזמן עבר מהר, ואז אמר בעל הבית מספיק להיום, הוא שילם לאופה את שכרו כפי שסוכם ביניהם, בנוסף לזה הוא שם בצד מטבע זהב, זו תהיה משכורתך בכל יום עבודה, ובסוף גם תוכל לקחת את מטבעות הזהב שיצטברו בשבילך, אמר לו בעל הבית, לבסוף הוא קשר את עיניו

חזקנו קורא נא

לחזקנו ולעידוד לימים אלו

לתקן מעשינו שנוכל לבוא אל השלימות

ומובן מתוך דברי הכתוב 'אהרן נצטוה בכל יבא ואין משה נצטוה בכל יבא', והעניין הוא, "כי כשהאדם עושה הטוב בעיני ה' מעורר שורש נשמתו עד אבותיו ואבות אבותיו ומאיר לכולם באורו הקדושה. וכן כשה' האדם פוגם במעשיו באיזה ענין לא די שפוגם א"ע אלא גם בשרשו באבותיו ובאבות אבותיו". וכמו"כ כתב הרב האור החיים ז"ל ע"ש. ולכן נראה סמיכות הענין אחרי מות שני בני אהרן נדב ואביהוא בעשותם אחת מהנה אשר לא תעשינה כמו שאמרו ז"ל. ולכן נמצא איזה צד וענין פגם כל שהוא בקדושתו של אהרן אביהם עכ"פ שיהי' שורת הדין נותן שאל יבא בכל עת אל הקודש. ולכן אהרן נצטוה בכל יבא ואין משה נצטוה בכל יבא, כי משה רבינו לא נפגם כלל ועיקר והוא עומד בקדושתו הראשונה מאז ועד עתה.

ומעתה נבוא לביאור הכתוב "והיתה לו ולזרעו אחרי ברית כהונת עולם" דקשה הלא פנחס הוא כהן מצד אבותיו הגם שרש"י ז"ל תירץ ע"ז שמחמת שלא נמשח לא בא לכלל כהונה ע"ש. עכ"ז יש לפרש עפ"י מ"ש האריז"ל כי ע"י מעשה פנחס שלבש קנאה במדו לכבוד יוצרו זכה להתעבר בנשמת נדב ואביהוא ע"ש והנה הגם שהנשמו' האלו הם גבוהים ורמים כי היו צדיקי הדור. מ"מ לענין הכהונה היו צריכים איזה תיקון כי נפגם כהונתם על ידי מעשיהם שעשו בגלגול הראשון וכמו שכתבנו שהפגם היה מגיע עד אהרן ולכן עתה בבואם אל פנחס הוצרך הקב"ה לקדש אותו לכהן לו מחדש כי כשאדם נפגם מקדושתו הוא צריך לבוא אל צדיק אמיתי שבדורו והוא יכול לעזור לו ולהמשיך עליו יראת אלהים וקדושתו מחדש מן השמי' ולכן אמר הקב"ה למשה שהוא היה הצדיק בלי שום פגם כנ"ל אתה אמור לו הנני נותן לו את בריתי שלום והיתה לו וגו' פי' שבאמירתך תמשיך לו קדושת כהונה מעתה ועד עולם. כ"כ תוכן דיבוריו הק'.

המורם מכל אלו הדברים, שאהרן הכהן היה לו איזה פגם, ורק במעשה פנחס הותקן הפגם, ע"י צדיק האמת משה רבינו ע"ה שצנטוה ע"י הקב"ה שיחזיר לו הכהונה לדורות עולם, ובזה יבוא אל השלימות. ולימוד הוא לנו שח"ו ואם יש פגם בקדושה יש להתדבק בצדיקי אמת, לבקש מהם דרך תשובה ושימשיכו עלינו יראת אלוקים וקדושה, ועי"ז בוודאי נתקן את כל הדברים שעשינו בעוונתנו הרבים נגד רצונו ית', וכשמקדש אדם עצמו מלמטה כך מקדשין אותו מן השמים הרבה יותר. ונתחזק לעלות מעלה מעלה בדרך התורה והיראה, וכך נוכל לעבוד את השי"ת בשלימות וכראוי, באמת ובטוב.

ודבקנו ביצר טוב לעבודך באמת, וביצר טוב ובמעשים טובים, כדי שנוכל לעבוד אותך באמת ובתמים, ושח"ו לא נפגם במעשינו בנפש הרוחני שלנו, ובזכות נזכה לגאולה השלימה בקרוב ובימינו אמן וכן יה"ר.

הודעה משמחת

ב"ה, לכל המעוניין ניתן לתרום בעמדות "קהילות" וב"נדרים פלוס" הפרוסות בבתי כנסיות ברחבי הארץ והעולם ע"ש "עלון אשרי האישי"

או במספר טלפון ("קהילות"):

073-275-7000, ולהקיש קוד 8915

אין ניתן להעביר הכסף לזכר או לזכר אחר אלא לזכר האל

עדים אנחנו אל מה שאנחנו שומעים על האסון הקשה בהתמוטטות בניין בן 12 קומות באמריקה. בניין עם מאות תושבים שנפלו, ולדאבונינו הרבים יש הרגים ה"י מביניהם גם יהודים שומרי תורה ומצוות, ופצועים שהובלו לבית החולים בכל מיני דרגות שונות, ה' ישלח להם רפואה שלימה במהרה.

זה מעלה בזכרון את מה שהתרחש בג' סיון תשס"א ב"אסון ורסאי", בעת שיהודים רבים קיימו את מצוות שמחת חתן וכלה באולם השמחות, לפתע פתאום נפתח בור ענק שמשך אליו מאות אנשים נשים וטף, שמתוכם היו למעלה מעשרים הרגים, וכמה מאות פצועים ה"י. זה אסון שעבר לו עשרים שנים בזמן האחרון, אבל קשה לשכוח את מה שהיה שם.

בחרתי לפתוח את המאמר עם הדברים הקשים האלו שהיו, משום שראשית כל אין לנו לחקור, אלא יש לנו להאמין באמונה פשוטה ושלימה שבזאת כל עולמים עשה כל זאת, אבל החוקרים שחוקרים את האסונות האלו שלא יקרו שוב, לקיים מאמר הכתוב "ונשמרתם מאוד לנפשותיכם", מעלים שבבנין שקרם באמריקה היו בו ליקויי בנייה, וסדקים בבנין, שהתריעו עליו כבר לפני כמה שנים, ובגלל זה קרה כל הקריסה. ובאסון השני שהזכרנו, על אסון ורסאי, גם היה באדם שחשב להוריד פה ושם, כדי שהאולם יהיה יותר ברחבות, והנה קרה האסון הנורא שכולם נפלו עם הקרקע אל הקומה שמתחת לה.

מוסר השכל גדול נלמד מכל אלה האסונות, אל אדם שצריך לעבוד את קונו בשלימות, ואם ה"י או פוגם בתפילה בתורה או שבוחר להקל על עצמו באורחות היהודיים, שידע שהוא עושה סדק בנפש הרוחני שלו, וסדק קטן יכול להפוך לסדק גדול, ולהביא לאסון נורא, שירד מטה מטה ה"י. ולכן אדם כזה שהוא מבין שיש בו חור או סדק, אסור לו לשמור את זה בליבו, ולומר 'נמשיך, וה' יעזור' אלא יש לו לראות לתקן ולשפר את מעשיו, ע"י לימוד מוסר וחסידות, והתדבקות בצדיקי אמת שיוורו לו את הדרך אשר ילך בה ואת המעשה אשר יעשה, וייטב לו בזה ובבא, ועל ידי כך בוודאי שלאחר שיהיה מתוקן יוכל לעבוד את ה' ולעלות מעלה מעלה בדרך העולה בית ה'. ואפילו שח"ו הדבר נעשה באונס ולא מרצון עצמי, מכל מיני סיבות שונות, ידע שהיפוך התיבת "אונס" הוא "אסון" שיכול להביא בניקל לאסון גדול ונורא. ויש להקדים רפואה למכה, ושח"ו לא נגיע לאסון, רק לתקן את הדברים מבעוד מועד.

השבוע בפרשה המגיד מקוונץ ז"ע (עבודת ישראל בפרשתן ב"ה פנחס) כותב: "פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן השיב את חמתי וגו' לכן אמור הנני נותן לו וגו'. פירש"י הטעם שהכתוב מיחסו אחר אהרן ע"ש. ולהסביר הדברים נקדים בפסוק בפרשת אחרי מות, שנאמר "אחרי מות שני בני אהרן דבר אל אהרן אחיך ואל יבא בכל עת אל הקודש וגו'".

שבת מברכים - חודש מנחם אב:

המולד: כליל שבת קודש שעה 9:59 ו 9 חלקים. ראש

חודש יהיה ביום שבת קודש

הבא עלינו ועל כל ישראל לטובה.

כתובת מייל של מערכת הגליון

a13215113@gmail.com

עלון זה נתרם

נודב לע"נ

הרב מרדכי מנחם מנדל
בן הרב אהרן אריה ז"ל
נלב"ע ה' תמוז ש. ז.
ת. נ. צ. ב. ה.

לע"נ

מרת מלכה בת הרה"ח ר' יוחנן דב
הלוי ע"ה - נלב"ע ד' שבט תשע"ד
ולע"נ הרב אברהם בן הרה"ח ר'
יוחנן דב הלוי ע"ה
נלב"ע ז' אדר תשע"ה
ת. נ. צ. ב. ה.

לע"נ הרה"ח רבי יוסף
אלימלך בן הרה"ח רבי
חיים אליעזר ז"ל
נלב"ע י"א אלול תשע"ח
ת. נ. צ. ב. ה.

לע"נ הרה"ח ר' יצחק בן
הרה"ח ר' משה אריה ז"ל
נלב"ע בחג השבועות תשע"ד
ת. נ. צ. ב. ה.

המעוניין לתרום להוצאות העלון להצלחה, ברכה או לע"נ יפנה לעורך הבח"ה ישראל פיגנבוים ה"י, או להפקיד בבנק פועלים, סניף 533, מס' ח-ג-540321 ע"ש ישראל בנימין פיגנבוים. ניתן לתרום מכספי מעשר.